

Vreme: 16.07.2026 19:05

Medij: kurir.rs

Link: <https://www.kurir.rs/vesti/politika/10050676/da-li-ce-princip-napredovanja-po-zaslugama-pasti-na->

Autori: Aleksandra Janićijević

Teme: Evropska komisija

Naslov: DA LI ĆE PRINCIP NAPREDOVANJA PO ZASLUGAMA PASTI NA ISPITU KLASTERA 3? "Hrvatska i Bugarska žele da zaustave Srbiju, jer što manje fondova za nas više za njih"

5317

Eventualno neotvaranje Klastera 3 u pregovorima sa Evropskom unijom bio bi dokaz da je koncept "napredovanja po zaslugama" zvanično mrtav! Ovo je bila ključna poruka predsednika Srbije Aleksandra Vučića iz Kijeva u sredu uveče, nakon samita Jugoistočna Evropa - Ukrajina. Kako je ocenio, takva odluka - da Srbija ne otvori Klaster 3 u pregovorima sa EU - pokazala bi da zasluge nisu jedino merilo u procesu pristupanja. - Princip pristupanja EU zasnovan na zaslugama često se ističe kao osnovni kriterijum, ali bi, ukoliko Srbija ne napravi novi korak u pregovorima, to pokazalo drugačiju sliku. Evropska komisija rekla je da je Srbija ispunila sve kriterijume za otvaranje Klastera 3. To su rekly i najveće države članice: Nemačka, Francuska, Italija, Španija, Poljska, Rumunija. Ali čak i ako taj klaster ne bude otvoren u julu, ne treba zbog toga da očajavamo. Ništa to nije baš tako strašno i ništa to neće Srbiji mnogo ni odneti ni doneti. Nastavljamo da radimo, a važno je da brinemo o ekonomskom napretku naše zemlje i da gradimo dobre odnose sa svima - rekao je Vučić. Prema oceni analitičara, jasno je da su pitanja vezana za čitav proces evrointegracija - odavno politizovana. - Kada posmatramo ceo proces evropskih integracija, jasno je da nisu važni ni Maastrichtski, ni Kopenhagenski kriterijumi, već se radi o načinima kako opravdati činjenicu da Ukrajina i Moldavija dobijaju određeni prioritetni status u odnosu na zemlje kao što je Srbija, koje su i ekonomski i institucionalno daleko ispred u svakom pogledu - ocenjuje za Kurir prof. dr Dejan Miletić, direktor Centra za proučavanje globalizacije. On kaže da je u toku proces "opstruisanja Srbije" iz razloga što ona krupnim koracima grabi napred u odnosu na Zapadni Balkan. - I teško je opravdati, sem tim političkim zavrzlama, ono što nikada nije bio deo tehničkih obaveza i nešto što se ne podrazumeva, kao što je uvođenje sankcija Rusiji. Sada je to izbačeno u prvi plan, i to preko malih zemalja koje su pod uticajem određenih krugova - smatra Miletić. - Što se tiče blokiranja procesa, pojedine zemlje poput Hrvatske i Bugarske očigledno žele da zaustave Srbiju, jer što manje fondova za Srbiju, više za njih. Takođe, ne žele da napredak u ekonomiji koji naša zemlja ostvaruje bude dodatno ubrzan. Baltičke zemlje su produžene ruke velikih sila, jer tu ima dosta upliva nemačkog kapitala i politike. Velike sile ne žele da navlače na sebe tu negativnu energiju, a mogle bi da utiču na ove zemlje, koje izražavaju neku navodnu sumnju ili zabrinutost. To je ironično, pogotovu kada je u pitanju Bugarska, koja ni dan - danas ne može da parira Srbiji - zaključuje Miletić. Klaster 3 ne bi promenio sve, ali bi bio znak... Lider SNS i savetnik predsednika za regionalna pitanja Miloš Vučević rekao je za Kurir televiziju da je dobro pitanje da li je region Zapadnog Balkana i Srbije strateški cilj Evropske unije, a ne da li te zemlje žele u EU. - Klaster 3 ne bi promenio sve, ali bi bio znak da posle dugo vremena EU ubrzava. Slušao sam i predsednika, i on ima jednu rezervu, ako se desi, desi se, a ako se ne desi, ne treba da očajavamo, mi smo uradili sve, a ostalo je pitanje političke podobnosti - objasnio je Vučević i dodao da baltičke zemlje stalno imaju jedno očekivanje da se "mi nešto izvinimo i usaglasimo". Kako je istakao, Srbija misli svojom glavom, a ako se ne usvoji novo poglavlje, dodaje, neće stati život u Srbiji. Vučević je upitao i gde da kupimo gas danas osim kod "Gasproma" i da li treba da prekinemo saradnju s Kinom, kako kaže, da "baltici" budu zadovoljni? - Naravno da ne - poručio je on. I Nikola Perišić iz Centra za društvena istraživanja kaže za Kurir da je jasno da sve više prilikom prihvatanja i otvaranja poglavlja ulogu igra i politički aspekt. - Srbija je konstituisanjem REM-a obezbedila sve uslove za otvaranje Klastera 3, ali je moguće da to ne bude dovoljno zbog određenih političkih pritisaka koji dolaze od pojedinih država članica. Ono što je važno: najveći problem od svega toga mogu da imaju države članice, kao i sama EU, jer u ovakvoj konstelaciji snaga, gde ne dolazi do potrebnih pomaka u EU integracijama Srbije, to sve utiče i na rast evroskepticizma u Srbiji, mogućnost negativnog odnosa prema EU, ali i stvaranja pozitivnih odnosa prema drugim velikim silama koje su zainteresovane za ovaj prostor balkanskog dela - smatra Perišić. Kako je rekao, dugoročno ovo može da se obije kao "bumerang". - I zato je neophodno da predstavnici institucija EU koji, i te kako, imaju uticaj na mnoge države, razgovaraju s tim državama koje u ovom trenutku ne žele da podrže otvaranje Klastera 3. Trebalo bi da im predoče koji su negativni aspekti tog procesa i da u razgovoru pokušaju da pronađu rešenje koje bi bilo i u interesu Srbije i interesu same EU. A ono što je zajedničko državama koje nisu podržale otvaranje poglavlja - jeste politika prema Rusiji koja je zasnovana na vrlo visokom nivou različitih sankcija koje oni smatraju da su potrebne i ta neusklađenost Srbije s takvom politikom, najverovatnije je da je značajan aspekt u promociji njihovih stavova da se ne otvori Klaster 3. Treba imati u vidu i činjenicu da Hrvatska dosta dugo utiče na to da Srbija ne može da pokrene svoj pregovarački proces, insistirajući na nekim elementima iz prošlosti - zaključio je Perišić. Kurir Politika/A.J.

